

Bir soykırım, üç kardeş, üç ulus

Posted on 13/11/2015

2. Axtamara Wan Film Günleri kapsamında Dersim Soykırımı'ndan kurtulan Dersim'in kayıp kızı Emoş Gülver'in hikayesini anlatan "Hay Way Zaman" belgeseli gösterildi. Nuda Kültür ve Sanat Merkezi'ndeki gösterime yoğun bir ilgi vardı. Gösterim sonrası konuştuğumuz Gündoğan, bugün Kürdistan'da halka büyük acılar yaşatan zihniyetin köklerinin Dersim 38 Soykırımı'nı yapan zihniyette aranması gerektiğinin altını çizdi. Yeni belgeseli "Vank'ın Çocukları" ile ilgili ilk defa gazetemize konuşan Gündoğan, belgeselin Dersim'in kadim haklarından Ermenilerin yaşadığı Vank Köyü'nü konu aldığını belirtti. Gündoğan ayrıca üç ayrı ulusa ve dine sahip olan üç erkek kardeşin yaşadıklarının da belgeselde dikkat çeken hikayelerden olduğunu söyledi.

Katliamcıların kökü 38

Gündoğan, belgeselin amacının geçmişte Dersim 38 Soykırımı'nın yaşattığı acıları göstererek devletin ve toplumun yaşananlarla yüzleştirmek olduğunu belirtti. Bugün ortaya çıkan savaş halinin ve kutuplaşmanın bu yüzleşme önünde bir sorun teşkil etse de her şeye rağmen gerçekleri toplumun diğer kesimlerine gösterme konusunda ısrarcı olunması gerektiğini kaydetti. Gündoğan, devletin katliam politikalarının köklerinin 38'e gittiğinin altını çizdi.

'Vank'ın Çocukları'

Yeni belgeseli "Vank'ın Çocukları" hakkında bilgi veren Gündoğan, belgeselin ortaya çıkış sürecine ilişkin şunları söyledi: "Hikaye, Dersim'in Kayıp Kızları" çalışması içinde yer alan Dersim'in Kayıp Ermeni Kızı hikayesi üzerinden çıktı. Hikayede yer alan kadının başka

akrabaları var mı, nerede var, araştırdık. 38' kadar Dersim'de Ermeni kimliği ve inancıyla yaşamış Vank Köyü karşımıza çıktı. Köyü merak etmeye başladık. Köyde manastır da vardı. Belgeselde köyde yaşayanlarla birlikte manastırı da konu alıyoruz. Vank, Ermenice'de manastır demek. Manastırın çocukları anlamına geliyor. Ama biz köyün adı olarak tasarladık. İkili anlamı var.

38'de bombalanan manastır

Belgeselin Dersim'in kozmopolit yapısını ve devletin asimilasyoncu karakterini bir kez daha çarpıcı bir şekilde ortaya koyacağını ifade eden Gündoğan, "Dersim'de yaşayan kadim halklar arasında Ermeniler de var. Dersimlilerin birçoğu da bu gerçeğin farkında değil. Bizde yapım sürecinde çok şey öğrendik. Köydeki manastırın tarihini işleyerek Ermenilerin burada köklü bir geçmişi olduğunu gördük. 1911'deki manastırın fotoğrafı ile 37'de o manastırın bombalanmış fotoğrafları yer alıyor. Vank'ta katledilenlerin bir kısmının fotoğrafı da var" diye konuştu.

Herkes kendi dilinde dua etti

Belgeselin yapım sürecinde çok çarpıcı şeylerle karşı karşıya kaldıklarına değinen Gündoğan, şunları söyledi: "3 yıldır bu çalışmayı sürdürüyoruz. Köy sakinleri şimdi orada yaşamıyorlar. Türkiye ve dünyanın çeşitli yerlerine dağılmışlar. Gezdik ve bulduk birçoğunu. Bazıları filme dahil olmak istemedi. İlk defa akrabaları köyde buluşturduk. Yaşlı insanlar gelemedi, onların kızlarını ikinci kuşağı buluşturduk. Ritüeller yaptılar dualarını ettiler. Herkes kendi dilinde kimisi Türkçe kimi Kürtçe dua ediyor. Kimisi Aleviydi kimi haç çıkardı" dedi.

Üç kardeş üç din

Belgeselde yer alan üç kardeşin hikayesinin ise bir ailenin yaşadığı dramı bütün çıplaklığı ile

ortaya koyduğunu belirten Gündoğan, “Belgeselde üç erkek kardeşin hikayesi çok trajik. Üç kardeşten biri Kürt, biri Türk, biri Ermeni. Biri Alevi, biri Sünni, biri Hıristiyan” dedi. Çekimlerin, Dersim, İzmir ve İstanbul’da yapıldığını belirten Gündoğan, belgeselin 2016’nın başında gösterileceğini belirtti.

Kaynak: [Özgür Gündem](#)